

ASIA Valitusasian pitkä käsittelyaika korkeimmassa hallinto-oikeudessa

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 3.7.2018 osoittamassaan kantelussa arvostellut Raaseporin kaupungin menettelyä virkasuhdettaan koskeneessa asiassa. Kantelijan mielestä Raaseporin kaupunki on laiminlyönyt hänen tilanteensa selvittämisen ja hänen palvelusturvastaan huolehtimisen vuonna 2012 ja sen jälkeen. Hän toteaa lisäksi näkemyksensä, että Raaseporin kaupunginhallituksen hänen asiassaan 4.7.2016 tekemä päätös on laiton.

Kantelija on arvostellut myös korkeimman hallinto-oikeuden menettelyä. Hän on todennut Raaseporin kaupungin valituksen käsittelyn korkeimmassa hallinto-oikeudessa hänen palvelusuhdeturvaansa koskevassa asiassa kestäneen kantelun tekohetkellä jo kaksi vuotta. Hän oli ilmoittamansa mukaan pyytänyt asian käsittelyn kiirehtimistä sekä arviota siitä, milloin ratkaisu on odotettavissa, mutta hän ei mielestään ollut saanut asianmukaista käsittelyaika-arviota.

Kantelija on lähettänyt asiassa lisäselvitystä 21.3., 24.3. ja 4.4.2019.

SELVITYS

Korkein hallinto-oikeus on 8.10.2018 antanut asiasta selvityksensä.

VASTINE

Kantelija on antanut korkeimman hallinto-oikeuden selvityksestä vastineensa.

RATKAISU

1 Raaseporin kaupungin menettely

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 4 §:n (536/2011) 3 momentin mukaan oikeuskansleri ei käsittele kantelua, joka koskee yli kaksi vuotta vanhaa asiaa, ellei siihen ole erityistä syytä.

En käsittele kantelua Raaseporin kaupungin menettelyn osalta siltä osin kuin siinä on kyse lainkohdassa tarkoitettusta yli kaksi vuotta vanhasta asiasta.

Raaseporin kaupunginhallitus päätti 4.7.2016 valittaa Helsingin hallinto-oikeuden 31.5.2016 antamasta päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kantelija teki päätöksestä oikaisuvaatimuksen, jonka kaupunginhallitus jätti 29.8.2016 tutkimatta. Kantelija ei valittanut oikaisuvaatimukseen annetusta ratkaisusta hallinto-oikeuteen. En ole mainitulta osin havainnut asiassa sellaista Raaseporin kaupunginhallituksen lainvastaista menettelyä, joka antaisi aiheutta toimenpiteisiini.

2 Korkeimman hallinto-oikeuden menettely

2.1 Korkeimmalta hallinto-oikeudelta asiasta saatu selvitys

Korkein hallinto-oikeus on todennut selvityksessään, että kantelussa tarkoitettu Raaseporin kaupungin valitusta Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä 31.5.2016 koskenut asia oli tullut korkeimmassa hallinto-oikeudessa vireille 4.7.2016. Selvityksen antamisajankohtana asia oli ollut korkeimmassa hallinto-oikeudessa vireillä runsaat kaksi vuotta ja kolme kuukautta. Käsitelyajasta noin seitsemän kuukautta oli selvityksen mukaan kulunut asian osapuolten kuulemismenettelyyn, joka oli ollut tavanomaista monivaiheisempi ja laajempi. Tavanomaista kauemmin kestäneestä kuulemismenettelystä huolimatta asian käsitteleminen oli selvityksen mukaan kestänyt sen laatuun ja laajuuteen nähden pitkään.

Asian käsittelyn pitkän keston keskeisenä syynä oli ollut korkeimman hallinto-oikeuden sekä yleisen että kysymyksessä olevan asiaryhmän työtilanteen ruuhkautuminen ja se, että asiasta ensimmäisenä vastannut esittelijä oli jäänyt eläkkeelle juuri niihin aikoihin, kun asia oli ollut tulossa esittelyvuoroon. Asia oli jouduttu 27.3.2018 siirtämään toiselle esittelijälle ja hänen työtilanteensa vuoksi edelleen vielä 9.4.2018 kolmannelle esittelijälle. Asian viimeinen esittelijä oli vienyt asian esittelyyn korkeimman hallinto-oikeuden selvityksessä toteamalla tavalla erittäin nopeasti 8.5.2018.

Kantelija oli selvityksen mukaan tiedustellut asian arvioitua käsittelyaikaa useasti. Hänelle oli vastattu 17.1.2017 ilmoittamalla, että keskimääräinen käsittelyaika on noin 19 kuukautta ja että päätös asiassa on odotettavissa aikaisintaan syksyllä 2017. Hänelle oli 1.9.2017 ilmoitettu, että esittelijän arvion mukaan päätös asiassa on odotettavissa aikaisintaan alkukevään 2018 aikana. Hänelle oli edelleen 18.1.2018 ilmoitettu, että asia on tarkoitus esitellä kevään 2018 kuluessa. Hänelle oli vielä 9.4.2018 ilmoitettu, että asia pyritään saamaan mahdollisimman nopeasti esittelyyn ja että kiirehtimispyyntö on otettu huomioon, mutta tarkempaa arviota ei voida antaa.

Asia oli kerrotuin tavoin ollut esittelyssä 8.5.2018, jolloin se oli päätetty siirtää jatkokäsittelyyn. Korkein hallinto-oikeus on ratkaissut asian 19.12.2018.

2.2 Korkeimman hallinto-oikeuden menettelyn arviointi

2.2.1 Asian käsittelyaika

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella on oikeus kohtuullisen ajan kuluessa oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa silloin, kun päätetään hänen oikeuksistaan tai velvollisuuksistaan.

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsiteltyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Valitusasian käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa on asiassa kestänyt yli kaksi vuotta ja viisi kuukautta.

Selvityksen mukaan asian käsittely on viivästynyt muun muassa korkeimman hallinto-oikeuden yleisen työtilanteen, kysymyksessä olevan asiaryhmän työtilanteen ruuhkautumisen ja asian ensimmäisen esittelijän eläköitymisen vuoksi. Saadusta selvityksestä ei ilmene, että käsiteltävänä ollut asia olisi ollut poikkeuksellisen suuritöinen lukuun ottamatta sitä, että asiassa seitsemän kuukautta kestänyt osapuolten kuulemismenettely oli ollut tavanomaista monivaiheisempi ja laajempi. Korkein hallinto-oikeus on todennut selvityksessään, että kantelijan asian vaiheet alemmissa tuomioistuimissa ja viranomaisissa olivat kestäneet jo sinänsä huomattavan pitkään ja että tällaisessa tilanteessa on erityisen valitettavaa, että asian käsittelyyn korkeimmassa hallinto-oikeudessa ovat vaikuttaneet sen selvityksessään mainitsevat käsittelyaikaa pidentäneet tekijät.

Asian käsittelyaika korkeimmassa hallinto-oikeudessa on ylittänyt asian laatuun ja laajuuteen nähden kohtuullisena pidettävän ajan. Yhdyn korkeimman hallinto-oikeuden selvityksestä nähdäkseni välillisesti ilmenevään näkemykseen, että asian käsittelyn joutuisuus ylimmässä tuomioistuimessa on erityisen tärkeää tapauksissa, joissa asian aiemmat käsittelyvaiheet ovat jo kestäneet pitkään.

2.2.2 Kantelijalle esitetyt arviot asian käsittelyajasta

Hallintolainkäyttölain 30 a §:n mukaan valitusviranomaisen on asianosaisen pyynnöstä ilmoitettava hänelle arvio asian käsittelyajasta.

Säännöksen esitöissä on todettu muun ohella, että arvion tarkoituksena on olla informatiivinen ja että se ei sido tuomioistuinta (HE 85/2012 vp s. 33-34). Apulaisoikeuskansleri on todennut, että mainitun lainkohdan tarkoituksen ei voida katsoa toteutuvan, jos tuomioistuimen esittämät arviot poikkeavat hyvin paljon todellisesta käsittelyajankohdasta (apulaisoikeuskanslerin päätös 12.3.2019 dnro OKV/1610/1/2018).

Kysymyksessä olevassa asiassa arviota asian käsittelyajankohdasta on jouduttu toistuvasti muuttamaan asian käsittelyn edetessä korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Asia on lopulta ratkaistu yli vuoden myöhemmin kuin ensimmäisessä arviossa oli ilmoitettu sen aikaisintaan tulevan ratkaistuksi. Asian käsittelyaika muodostui lopulta kymmenen kuukautta pidemmäksi kuin mitä kantelijalle oli tuolloin ilmoitettu keskimääräisen käsittelyajan olevan.

Kantelijalle asiassa esitetyt käsittelyaika-arviot näyttävät perustuneen kesken asian käsittelyn eläköityneen esittelijän asiasta käytettävissäni olevan selvityksen perusteella sinänsä realistiselta vaikuttavaan arvioon, että hän olisi ennättänyt esitellä asian itse. Edellä arvioimani asian käsittelyn viipyminen on ilmeisen suuressa määrin ollut seurausta siitä, että näin ei kuitenkaan käynyt. En pidä kerrottuun nähden aiheellisena erikseen arvostella korkeimman hallinto-oikeuden menettelyä asian käsittelyajasta kantelijalle esitettyjen arvioiden osalta.

3 Toimenpiteet

Asian käsittelyaika korkeimmassa hallinto-oikeudessa on edellä kohdassa 2.2.1 arvioimallani tavalla ylittänyt asian laatuun ja laajuuteen nähden kohtuullisena pidettävän ajan. Totean käsittelyn joutuisuudella ylimmässä tuomioistuimessa olevan korostunut merkitys tapauksissa, joissa asian aiemmat käsittelyvaiheet jo ovat kestäneet kauan.

Saatan kerrotut näkemykseni korkeimman hallinto-oikeuden tietoon.

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Esittelijäneuvos

Outi Kostama

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
